

نام و نام خانوادگی	عنوان رساله	استاد/اساتید راهنما	استاد/اساتید مشاور
ساناز لیتکوهی	اصول طراحی بیمارستان های کودکان مبتنی بر نظر استفاده کنندگان	دکتر مظفر - دکتر حسینی	-

چکیده:

با نگاه به وضعیت موجود بیمارستانهای کودکان در ایران، مسائل و مشکلاتی به چشم می خورد که از اهم آنها می توان به کمبود امکانات و فضای مناسب، عدم توجه به نیازها و روحیات کودکان، عدم توجه به تأثیرات محیط بر روحیه و شرایط جسمی کودکان بیمار و نهایتاً سیستم ناکارآمد و معمول در ساخت بیمارستان و ارائه خدمات درمانی اشاره کرد. نتیجه چنین شرایطی کاهش بازدهی درمانی بیمارستانها، ترس کودکان از محیط بیمارستان و طولانی تر شدن مدت زمان بستری و پروسه درمان آنان می باشد که کاهش بازدهی اقتصادی بیمارستانها را به دنبال خواهد داشت.

لذا نگاهی دوباره به طراحی بیمارستانهای کودکان در جهت بهبود شرایط آنها ضروری به نظر می رسد که یکی از راههای بهبود این شرایط، دخالت دادن نظرات و خواستههای استفاده کنندگان در طراحی محیطهای درمانی می باشد که با کاهش استرس بیماران و افزایش میزان کنترل آنان بر محیط اطرافشان، باعث تسریع پروسه بهبود می گردد. سه عامل اساسی که می توانند در این تحول موثر باشند مشارکت دادن کودک در پروسه طراحی و درمان، توجه به ویژگیها و خصوصیات روحی روانی کودکان و استفاده از تئوریهها و روشهای نوین درمانی می باشند. لذا هدف رساله حاضر دست یافتن و استخراج خواستهها و اولویتهای محیطی کودکان و نوجوانان در مورد بیمارستانهای کودکان می باشد. در همین راستا ترجیحات محیطی کودکان به دو بخش عمده امکانات مطلوب کودکان و نوجوانان در بیمارستان و فعالیتهای مورد علاقه آنان تقسیم شده است. امکانات شامل امکانات ابزاری (وسایل و مبلمان)، امکانات کالبدی (کیفیت نور، رنگ، ...) و نیز امکانات محیطی شامل فضاهای لازم برای انجام فعالیتهای مورد علاقه می باشند. فعالیتهای مورد علاقه شامل فعالیتهایی نظیر بازی، نقاشی، موسیقی، ... می باشند که بر پایه روشهای نوین درمان شکل گرفته و انجام آنها در بیمارستان توسط کودکان و نوجوانان مورد اقبال بوده است.

در جهت تحقق بخش اول و مشارکت دادن کودک، پرسشنامه ای برای استخراج نظرات و دیدگاههای کودکان در مورد بیمارستان ایده آل طراحی شده است که هدف آن دستیابی به ایده ها، نظرات، خواستهها و علایق کودکان در مورد محیطهای درمانی می باشد. در راستای بخش دوم با مطالعه منابع و تحقیقات صورت گرفته می توان به اصول و چهارچوبهایی دست یافت که استفاده از آنها در ساخت بیمارستان، محیط را مطابق با روحیات و شرایط سنی کودکان شکل داده و جوی مطلوب آنان پدید می آورد.

در نهایت نیز روشها و متدهای جدید درمانی که در کنار درمان دارویی امروزه بخش مهمی از پروسه درمان را تشکیل می دهند، به عنوان یکی دیگر از عوامل تاثیرگذار بر پروسه بهبود کودک مورد توجه قرار گرفته و سعی شده است تا فضاها و ملزومات تحقق و اجرای این روشها مورد بررسی قرار گیرد. ضمن اینکه مطالعات صورت گرفته در بخشهای دوم و سوم پایه طراحی سوالات پرسشنامه بخش اول می باشند.

محدوده انجام تحقیق بیمارستانهای دولتی کودکان شهر تهران و نیز بخش کودکان برخی از بیمارستانهای خصوصی این شهر بوده است. همچنین کودکان و نوجوانان سالم نیز در مدارس مورد مصاحبه قرار گرفته اند. تحقیقات صورت گرفته نشان می دهند که کودکان بالاتر از ۶ سال قابلیت پاسخگویی به سوالات مرتبط به سلامتی را دارا می باشند ولذا محدوده سنی انجام تحقیق کودکان بالای ۶ سال تا نوجوانان ۱۶ ساله می باشد. (نوجوانان بالای ۱۶ سال در بخش بزرگسالان بستری می شوند)

پس از انجام مصاحبه ها، نتایج بدست آمده مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفته و نهایتا خواستها و ترجیحات محیطی کودکان و نوجوانان به عنوان استفاده کنندگان بیمارستانهای کودکان استخراج و اصول کلی بر پایه آنها شکل گرفته است. ضمن اینکه این نظرات در محورهای کودکان و نوجوانان، دختران و پسران و نیز پاسخ دهندگان بیمار و سالم نیز مورد مقایسه قرار گرفته و نتایج این مقایسه ها نیز بصورت اختلافات فضایی در طراحی محیطهای درمانی ویژه هر گروه آمده است.